

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:217

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υφυπουργού
Κοινωνικής Αλληλεγγύης και
Καταπολέμησης της Φτώχειας

ΘΕΜΑ: Ζητήματα κρίσιμης σημασίας που αντιμετωπίζουν οι κωφοί – βαρήκοοι πολίτες.

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **2290/14-2-2023** ΕΡΩΤΗΣΗ.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά), Φωτίου Θεανώ, Αβραμάκη Ελευθέριο, Αγαθοπούλου Ειρήνη, Αθανασίου Αθανάσιο (Νάσο), Αλεξιάδη Τρύφωνα, Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία), Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα), Αυλωνίτη Αλέξανδρο-Χρήστο, Βαρδάκη Σωκράτη, Βέττα Καλλιόπη, Γκιόλα Γιάννη, Δρίτσα Θεόδωρο, Ηγουμενίδη Νίκο, Θραψανιώτη Εμμανουήλ, Καλαματιανό Διονύσιο, Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα), Κόκκαλη Βασίλειο, Κουρουμπλή Παναγιώτη, Μάλαμα Κυριακή, Μαμουλάκη Χαράλαμπο (Χάρη), Μάρκου Κωνσταντίνο, Μεϊκόπουλο Αλέξανδρο, Μπαλάφα Γιάννη, Μπάρκα Κωνσταντίνο, Μωραΐτη Αθανάσιο (Θάνο), Νοτοπούλου Κατερίνα, Παπαηλιού Γεώργιο, Παπαδόπουλο Αθανάσιο (Σάκη), Πούλου Παναγιού (Γιώτα), Ραγκούση Γιάννη, Σαρακιώτη Γιάννη, Σκουρολιάκο Παναγιώτη (Πάνο), Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ), Συρμαλένιο Νικόλαο, Τόλκα Άγγελο, Φάμελλο Σωκράτη, Χατζηγιαννάκη Μιλτιάδη, Χρηστίδου Ραλλία, Ψυχογιό Γεώργιο, αναφορικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα των κωφών και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α.Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα με το άρθρο 3 της αρ. Δ29α/Φ.32/Γ.Π.οικ.10803/527/2013 ΚΥΑ (965 Β'),δικαιούχοι του προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με κώφωση / βαρηκοΐα είναι:

- α) Άτομα με κώφωση - βαρηκοΐα με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, ηλικίας μέχρι και 18 ετών, καθώς και οι μεγαλύτεροι των 65 ετών.
- β) Άτομα με κώφωση - βαρηκοΐα με ποσοστό αναπηρίας από 67 % και άνω, από 19 έως 25 ετών, που φοιτούν σε σχολεία, κατώτερες, μέσες ή ανώτερες τεχνικές ή επαγγελματικές σχολές ή σε σχολές του ΟΑΕΔ ή σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σε μονάδες επαγγελματικής κατάρτισης κ.λπ.».
- γ) Άτομα με κώφωση - βαρηκοΐα με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, ηλικίας 19 - 65 ετών, που πάσχουν ταυτόχρονα με την κώφωση - βαρηκοΐα και από άλλη χρόνια σωματική, πνευματική ή ψυχική πάθηση ή βλάβη. Σημειώνεται ότι τα άτομα που υπάγονται σε αυτήν την περίπτωση μπορούν να εργάζονται ταυτόχρονα με τη λήψη του προνοιακού τους επιδόματος.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχει συνοδός νόσος τα άτομα με κώφωση - βαρηκοΐα με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, ηλικίας 19-65 ετών, μπορούν να ενταχθούν στο Πρόγραμμα Οικονομικής Ενίσχυσης Βαριάς Αναπηρίας και να λαμβάνουν το ποσό των 313 € μηνιαίως, υπό την προϋπόθεση ότι είναι ανασφάλιστα ή έμμεσα ασφαλισμένα.

Επισημαίνεται ότι οι ηλικιακοί περιορισμοί για την παροχή του επιδόματος κώφωσης/βαρηκοΐας τέθηκαν σε ισχύ με την Δ3β/423/1973 (306B) υπουργική απόφαση με την οποία θεσπίστηκε το εν λόγω επίδομα.

Β. Η Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος (Ο.Μ.Κ.Ε.) αποτελεί δευτεροβάθμια κοινωνικο-συνδικαλιστική μη κερδοσκοπική οργάνωση κωφών και βαρήκων ατόμων και λειτουργεί βάσει καταστατικού εγκεκριμένου από το Πρωτοδικείο. Είναι μέλος της ΕΣΑμεΑ και διαθέτει Ειδική Πιστοποίηση ως φορέας παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Κοινωνικής Φροντίδας.

Οι βασικές δράσεις της Ο.Μ.Κ.Ε. είναι η υλοποίηση προγράμματος παροχής υπηρεσιών διερμηνείας (δια ζώσης) της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ), η λειτουργία σχολής διδασκαλίας της ΕΝΓ καθώς και η εκπόνηση των εξετάσεων επάρκειας.

Τα έσοδα της Ο.Μ.Κ.Ε. προέρχονται από συνδρομές των μελών της, από δωρεές, από αμοιβές για την σχολή νοηματικής και τις εξετάσεις επάρκειας και από κρατικές επιχορηγήσεις (μέσω της ΕΣΑμεΑ, από το Ε.Κ.Λ. και απευθείας από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου).

Με την αριθ. Π3β/Φ.ΘΕΣΜ./οικ.134606/7-11-2006 Κ.Υ.Α. ,η οποία εκδόθηκε σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15 του ν. 3106/2003, ανατέθηκε στην Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων για την παροχή διερμηνείας στη νοηματική γλώσσα σε κωφά άτομα, για την κάλυψη αναγκών επικοινωνίας των ατόμων αυτών με δημόσιες, δικαστικές και άλλες αρχές. Με την αριθ. Π3β/Φ.ΘΕΣΜ./οικ.143575/17-11- 2006 απόφαση του Υφυπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίστηκε η διαδικασία εφαρμογής προγραμμάτων διερμηνείας στη νοηματική γλώσσα.

Μέχρι το 2016 το Υπουργείο μας χρηματοδοτούσε την Ο.Μ.Κ.Ε. για την υλοποίηση του προγράμματος διερμηνείας από τις πιστώσεις που εγγράφονταν για τον σκοπό αυτό στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας μέχρι το 2013 και του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων έκτοτε (Φ. 220 ΚΑΕ 2561 ή ΑΛΕ 2310803010). Οι πιστώσεις ανερχόταν στο ποσό των 80.000 ευρώ με ποσοστό διάθεσης 90%.

Από το 2016 και μετά η Ο.Μ.Κ.Ε. επιχορηγείται κάθε έτος, για την κάλυψη των λειτουργικών της αναγκών, από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων με το ποσό των 72.000,00 ευρώ, βάσει των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν. 2646/1998 (236 Α'), όπως ισχύει.

Το έτος 2019 έλαβε και συμπληρωματική επιχορήγηση ποσού 112.000,00 ευρώ και το 2022 επιχορηγήθηκε με το ποσό των 150.000,00 ευρώ (το έτος 2021 δεν επιχορηγήθηκε λόγω λήξης της πιστοποίησης του Φορέα **η ανανέωση της οποίας είναι δική του ευθύνη**).

Γ. Το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (Ε.Ι.Κ.), ως δημόσιος φορέας εποπτευόμενος και επιχορηγούμενος από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, υλοποιεί εξειδικευμένα προγράμματα για κωφούς και βαρήκοους πολίτες και προσφέρει τις κάτωθι υπηρεσίες:

α) Υπηρεσία Παροχής Διερμηνέων Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας και χειλεανάγνωσης οι οποίοι συνοδεύουν και βοηθούν στην επικοινωνία κωφά και βαρήκοα άτομα στις διάφορες συνδιαλλαγές τους με δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, ιατρικά ραντεβού και υπηρεσίες (εξυπηρετούνται περίπου 100-150 κωφοί το μήνα). Μέσω της υπηρεσίας αυτής διασφαλίζεται τόσο η επικοινωνιακή προσβασιμότητα των κωφών και βαρήκων ατόμων με τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όσο και η διευκόλυνσή τους σε προσωπικό επίπεδο οπουδήποτε προκύπτει επικοινωνιακή ανάγκη.

β) Υπηρεσία Εξ Αποστάσεως Διερμηνείας (relay service) πανελλήνιας εμβέλειας η οποία δίνει τη δυνατότητα σε ανθρώπους με προβλήματα ακοής να επικοινωνούν τηλεφωνικά με οποιονδήποτε μέσω βιντεοκλήσης σε ένα διερμηνέα Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας. Η

συγκεκριμένη Υπηρεσία είναι σε πλήρη λειτουργία από το 2018 εξυπηρετώντας καθημερινά και σε 24ωρη βάση (όλες τις ημέρες και τις αργίες) χιλιάδες κωφούς / βαρήκοους πολίτες από όλη την Ελλάδα (πάνω από 8.000 άτομα το μήνα) μέσω ειδικής πλατφόρμας για βιντεο-τηλεπικοινωνία μεταξύ κωφών και ακουόντων. Το κόστος του προγράμματος ανέρχεται σε 260.000 ευρώ περίπου ετησίως και καλύπτεται από πιστώσεις του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων. Η υπηρεσία εξ αποστάσεως διερμηνείας παρέχει στους ανθρώπους με προβλήματα ακοής ευελιξία ως προς τον τόπο και χρόνο της επικοινωνίας τους, καθώς είναι προσβάσιμη από παντού, κάθε στιγμή, μέσω ενός τυπικού τηλεφώνου. Σε συνεργασία δε με το Υπουργείο Υγείας, Μεταφορών και κάποιους Δήμους έχουν τοποθετηθεί 22 σταθμοί επικοινωνίας μέσω Relay σε 17 νοσοκομεία και κέντρα υγείας, στο σταθμό του Μετρό Συντάγματος και σε 4 Δήμους. Η υπηρεσία πρόκειται να επεκταθεί περαιτέρω ώστε να εξυπηρετεί και με άλλους τρόπους (υποτιτλισμό, μετατροπή ομιλίας σε γραπτή γλώσσα κ.τ.λ.) κωφά / βαρήκοα άτομα που δεν γνωρίζουν Ελληνική Νοηματική Γλώσσα.

γ) Κέντρα Έγκαιρης Παρέμβασης για κ/β βρέφη και νήπια, και συμβουλευτικής υποστήριξης των γονέων τους, σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Στα πλαίσια λειτουργίας των Κέντρων δημιουργήθηκε και το Δίκτυο Ανίχνευσης βαρηκοΐας σε συνεργασία με τη νεογνική κλινική, το Μαγγίνειο Μαιευτήριο του Αρεταίειου νοσοκομείου, την ακουολογική κλινική του νοσοκομείου Παίδων Αγλαΐας Κυριακού και το Ε.Ι.Κ.

δ) Σχολή Εκμάθησης Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας 4ετούς φοίτησης στην Αθήνα για 300 άτομα περίπου. Ωφελούμενοι είναι 100 με 150 άτομα το χρόνο. Τα άτομα αυτά είναι είτε ακούντες συγγενείς κωφών / βαρήκοων, ή επαγγελματίες που ασχολούνται με κωφούς / βαρήκοους (εκπαιδευτικοί, ψυχολόγοι, αστυνομικοί, ιατροί κτλ) ή κωφοί ή βαρήκοοι που δεν γνωρίζουν νοηματική και θέλουν να την μάθουν.

ε) Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Κωφών / βαρήκοων πολιτών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Η υπηρεσία εξυπηρετεί ή και διεκπεραιώνει αιτήματα κωφών ή βαρήκοων ατόμων σχετικά με τις συναλλαγές τους με δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς (θέματα ιατρικά, νομικά, προνοιακά, ασύλου σε πρόσφυγες κτλ). Εξυπηρετούνται περίπου 100 περιστατικά (γονείς, κωφοί) το μήνα. Παράλληλα το Ίδρυμα συνεργάζεται με τις οργανώσεις για τους πρόσφυγες με στόχο την εκπαίδευση και εξυπηρέτηση των αναγκών των κωφών και βαρήκοων προσφύγων και κυρίως των παιδιών (παρέχει διερμηνέα διεθνούς νοηματικής και περιοδικά μαθήματα Ελληνικής γλώσσας και ελληνικής νοηματικής γλώσσας).

Δ. Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης καταρτίζει και υλοποιεί προγράμματα επιχορήγησης Νέων Θέσεων Εργασίας για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες μεταξύ των οποίων τα Άτομα με Αναπηρία, στα οποία εντάσσονται και οι κωφοί-βαρήκοοι.

Το νέο Πρόγραμμα επιχορήγησης της απασχόλησης 10.000 ανέργων που αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια στην ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας, συνολικού προϋπολογισμού 112 εκατ. ευρώ, με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τίτλο “Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση: Α. 3.000 ανέργων που ανήκουν σε ειδικές και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και Β. 7.000 ανέργων που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας” (αριθ. 90097/29-9-2022 ΚΥΑ, ΦΕΚ Β΄ 5106), στοχεύει στην ενίσχυση της απασχόλησης ανέργων που ανήκουν σε ομάδες που υφίστανται έντονο εργασιακό αποκλεισμό.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το κεφ. Α της αριθ. 15/2022 Δημόσιας πρόσκλησης του προγράμματος για την απασχόληση των 3.000 ανέργων ειδικών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, μεταξύ των οποίων τα Άτομα με Αναπηρία, δίνεται επιχορήγηση σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, Αναπτυξιακές Ανώνυμες Εταιρίες και επιχειρήσεις ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού σε όλη την επικράτεια για την πρόσληψη Ατόμων με Αναπηρία. Η Δ.ΥΠ.Α καλύπτει για 24 μήνες τη δαπάνη (μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους) με ανώτερο όριο τα 700 ευρώ μηνιαίως ασχέτως του καθεστώτος ενίσχυσης των επιχειρήσεων: Κανονισμού De Minimis ή Γενικού Απαλλακτικού.

Επιπλέον, στη Δ.ΥΠ.Α λειτουργεί η πλατφόρμα myDYPAlive διαδικτυακής παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς εγγεγραμμένους/ες άνεργους/ες μέσω τηλεδιάσκεψης/βιντεοκλήσης, με ραντεβού. Στόχος της υπηρεσίας myDYPAlive είναι η εξ αποστάσεως εξυπηρέτηση των πολιτών, χωρίς να απαιτείται η φυσική μετάβαση στη Δ.ΥΠ.Α. Η υπηρεσία προς εγγεγραμμένους/ες άνεργους/ες ευπαθών ομάδων μεταξύ των οποίων τα Άτομα με Αναπηρία παρέχεται σε εθνικό επίπεδο.

Οι εγγεγραμμένοι/ες άνεργοι/ες μπορούν να λάβουν εξατομικευμένες συμβουλές, κλείνοντας ψηφιακό ραντεβού στο myDYPAlive για να εξυπηρετηθούν από εξειδικευμένο/η εργασιακό/η σύμβουλο της Δ.ΥΠ.Α.

Κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης, με την βοήθεια του/της συμβούλου ο οποίος θα απαντήσει σε τυχόν απορίες των ανέργων για τη διαδικασία, μπορούν:

- α. να καθορίσουν τους επαγγελματικούς τους στόχους
- β. να συντάξουν το Ατομικό Σχέδιο Δράσης (ΑΣΔ) για την ένταξη / επανένταξή σας στην αγορά εργασίας
- γ. να εκδοθούν συστατικά σημειώματα για να βρουν εργασία.

Σημειώνεται ότι παρέχεται η δυνατότητα εξυπηρέτησης με διερμηνεία στην ελληνική νοηματική γλώσσα, σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών.

Στο πλαίσιο εξάλλου της ευρύτερης στρατηγικής για την καταπολέμηση των διακρίσεων που υφίστανται οι Ειδικές και Ευπαθείς Ομάδες μεταξύ των οποίων τα Άτομα με Αναπηρία και την παροχή ίσων ευκαιριών στο εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον, η Δ.ΥΠ.Α έχει αναρτήσει στον σύνδεσμο: <https://www.dypa.gov.gr/storage/eko/odhgos-eksyphrethshs-gia-idikes-kai-efpathis-kinonikes-omades.pdf>, "Οδηγό Εξυπηρέτησης για Ειδικές και Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες", ο οποίος δημιουργήθηκε και συντάχθηκε με στόχο:

- τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των Ειδικών και Ευπαθών Ομάδων.
- την ενίσχυση της ενεργούς εμπλοκής και ενδυνάμωσης των ειδικών και ευπαθών ομάδων της Δ.ΥΠ.Α, μέσα από την ορθή πληροφόρηση των δικαιωμάτων τους
- τη διευκόλυνση του έργου των εργασιακών συμβούλων αναζητούντων και συμβούλων εργοδοτών/τριών
- την ενίσχυση της εξωστρέφειας των Γραφείων ΕΚΟ/ΚΠΑ2 προς τις επιχειρήσεις για την αξιοποίηση των επιδοτούμενων προγραμμάτων ΝΘΕ/ΝΕΕ ΕΚΟ
- την εδραίωση της συνεργασίας των Γραφείων ΕΚΟ/ΚΠΑ2 με τοπικούς, επιστημονικούς φορείς και κοινωνικούς εταίρους.

Στο πλαίσιο εξάλλου βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς στα άνεργα Άτομα με Αναπηρία, της ενδυνάμωσης του ρόλου και του έργου των εργασιακών συμβούλων αναζητούντων εργασία καθώς και της ενίσχυσης της δικτύωσης μεταξύ των φορέων/οργανώσεων που στηρίζουν και προσφέρουν υπηρεσίες προς τα Άτομα με Αναπηρία, το Τμήμα Ειδικών και Ευπαθών ομάδων και Ισότητας της Υπηρεσίας σχεδιάζει, οργανώνει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται στις/στους εργασιακούς/ες συμβούλους αναζητούντων εργασία με τη συμμετοχή εισηγητών/τριών από φορείς και οργανώσεις, όπως η Ε.Σ.Α.μεΑ και η Γεν. Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας.

Επιπλέον στη Δ.ΥΠ.Α λειτουργούν Γραφεία Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων, όπου οι δικαιούχοι των προγραμμάτων των ισχυουσών ΚΥΑ λαμβάνουν από το ειδικό επιστημονικό προσωπικό της Υπηρεσίας μια σειρά από συνοδευτικές-υποστηρικτικές υπηρεσίες που στοχεύουν στην αποτελεσματικότερη προώθηση των προγραμμάτων, στην ενδυνάμωση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, προκειμένου να ενταχθούν στην αγορά εργασίας αλλά και στην ευρύτερη στήριξη (ενδυνάμωση, ενθάρρυνση, ενεργοποίηση) για την κοινωνικοοικονομική αυτονομισή τους.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

